

י"ח טבת תשפ"ג, 11 ינואר 2023

למנהלים ולמנהלות השלום והברכה,

הנדון: קול קורא לתקצוב מסע זיכרון שואה – ממשבר לצמיחה

תחום זיכרון השואה והמסעות לפולין במינהל חברה ונוער במחוז החרדי, פועל מתוך שליחות עצומה להמשיך ולשמר את זכרם של הקדושים, שנהרגו על קידוש ה' בתקופת השואה, באין מי שימשיך את השושלת וישאיר חותם עבורם. זכות וחובה היא לנו ללמד ולשמר את זיכרון הקדושים עבור הדורות הבאים, להעמיק את החיבור של התלמידים לזיכרון השואה ולסיפור הקימה מן האפר של יחידים וקהילות, לחבר אותם אל מעייני הרוח ותעצומות הנפש של היהודים בעיתות כליה ומצוקה, ולעורר אותם לשיח פנימי מהותי ומשמעותי.

בימים אלו יצא קול קורא לסבסוד מסע לתלמידים בכיתה י"ב בנושא זיכרון השואה ודור ההמשך בארץ ישראל.

עקרונות ההפעלה של המסע:

- ניתן לקיים מסע בהיקף של יומיים / שלושה ימים.
- בכל מסע יש לקיים יום הכנה לפני המסע, ויום סיכום ומשוב אחרי המסע.
- תוכנית המסע, כולל אתרי הביקור והלינה, תכני הפעילות, ל"ז וכו' נבחרים ומתוכננים באופן עצמאי על ידי צוות בית הספר, בליווי והנחיה של רפרנטית זיכרון השואה ופולין במחוז החרדי.
- אישור המסע מותנה בעמידה בתבחינים שמפורטים בקול הקורא (מצ"ב כנספח), באישור רפרנט פולין, מוקד של"ח, וממונה של"ח מחוזי, ובעמידה בנהלי חוזר מנכ"ל טיולים.

עיקרי התבחינים הנדרשים:

1. ביקור במכון להנחלת זיכרון השואה ומשמעותיה.
2. ביקור באתר/ יישוב/ מוסד/ מפעל שהוקם ע"י ניצולי שואה או שניצולי שואה הצטרפו אליו, ו/או ביקור באתר הנוגע להעפלה, ו/או ביקור באתר שמביא לידי ביטוי את תרומתם של ניצולי השואה.
3. מסלולי הליכה משמעותיים הקשורים לנושא השואה, או לתקופת הקמת מדינת ישראל.
4. ביקור באתר בו באים לידי ביטוי עשייה והישגים של ניצולי שואה בארץ ישראל.

שימו לב! התקצוב בשנה זו הינו להיסעים בלבד. התקציב מוגבל וכל הקודם זוכה.

פרטים נוספים בנוגע לאופן הגשת הבקשה לתקצוב ההיסעים – יישלחו אי"ה בימים הקרובים

מצ"ב כנספח לעיונכם הקול קורא הכללי

לסיוע והנחיה בהגשת הבקשה, ובבניית מסע משמעותי ומותאם לרוח מערכת החינוך החרדית, ניתן לפנות:

לרפרנטית זיכרון שואה במחוז החרדי חגית לפידות: 052-6176132 hagit.lapidot@gmail.com

בברכה,

מאיר אסרף
מנהל מינהל חברה ונוער
מחוז חרדי

חגית לפידות
רפרנטית זכרון שואה
מחוז חרדי

העתקים:

מר שי קלדרון, מנהל מחוז חרדי
ד"ר אלי שיש, מנהל אגף של"ח וידיעת הארץ, ומטה המשלחות לזיכרון השואה
מפקחים כוללים, מחוז חרדי
גב' אורלי בליצקי, מפקחת מרכזת ועדת טיולים מחוז חרדי
מר אילן דהאן, ממונה של"ח מחוז חרדי
מדריכי חברה ונוער מחוז חרדי

מסע "שואה ותקומה ממשבר לצמיחה"

1. מבוא

משרד החינוך רואה חובה להנחלת זיכרון השואה ומשמעותיה. בשל ההחלטה על הקפאת המסעות לפולין פיתח אגף של"ח וידיעת הארץ מסע העוסק בזיכרון השואה ותקומת מדינת ישראל בארץ. המסע מיועד לתלמידי כיתה י"ב, העומדים לקראת השתלבותם כאזרחים בוגרים במדינת ישראל. המסע יהווה חלק מתהליך בניית הזהות היהודית ויחזק את תחושת מחויבותם ואחריותם לעתיד העם והמדינה.

המסע מתמקד בשני נושאים:

1. זיכרון השואה והמשמעויות הנגזרות ממנו.
2. תקומת מדינת ישראל.

2. מטרות

התלמידים יכירו את:

1. העושר הרוחני והתרבותי של החיים היהודיים באירופה ובצפון אפריקה.
2. עיקרי האידיאולוגיה הנאצית ואת מעשי הנאצים ועוזריהם.
3. פרקי הגבורה של היהודים במסגרות השונות: יהודים בצבאות הברית, בצבא ברית המועצות, יהודי ארץ ישראל במסגרת הצבא הבריטי וסיפור צנחני היישוב.
4. פועלם ותרומתם של חסידי אומות עולם.
5. פרקי העלייה לארץ של שורדי השואה, מעורבותם ותרומתם בשדות הקרב של מלחמת העצמאות ואת חלקם בפיתוח ההתיישבות ומדינת ישראל.
3. אוכלוסיות היעד: שכבת תלמידי כיתות י"ב.

4. מבנה המסע:

בכל אחד מהסעות יקיימו התלמידים (ורצוי בסמיכות למסע בשטח): יום הכנה בן שש שעות לפחות. תכני היום יעסקו בנושא: זיכרון השואה, היסטוריה יהודית, תקומת מדינת ישראל בין השנים 1940-1960. כמו כן יום עיבוד וסיכום בן שש שעות לפחות, שיתקיים בביתה"ס בעקבות המסע. כך שלכל מתווה מתווספים שני ימי פעילות ולימוד בנושאי שואה ותקומה. להלן האפשרויות ליישום המסע:

1. מסע בן 2 ימים – יום סיור ברחבי הארץ בדגש על תקומת המדינה ופועלם של שורדי שואה למען מדינת ישראל ויום פעילות נוסף במכון להנחלת זיכרון שואה ומשמעויותיה (מכון). מסע של 2 ימים + יום הכנה + יום עיבוד וסיכום. סה"כ 4 ימי מסע (המסע כולל לינה).
2. מסע בן 3 ימים – יום סיור בדגש על תקומה ופועלם של שורדי שואה למען מדינת ישראל, יום סיור בעקבות לוחמים בדגש על שורדי שואה (אפשר לשלב גם מכון) ופעילות במכון להנחלת זיכרון השואה. מסע של 3 ימים + יום הכנה + יום עיבוד וסיכום. סה"כ 5 ימי מסע. (המסע כולל לינה)¹

בתי הספר שיעמדו בתבחינים שלהלן יזכו לסיוע מלא של ההיסעים ע"י המשרד לביצוע המסע. המסעות יתקיימו החל מ: 1.1.23 ועד 20.6.2023.

¹ ניתן לשלב את המסע במסגרת הטיוול השנתי כך שזה ימשך 7 ימי פעילות לפחות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

5. תוכנית המסע:

1. המסע יתבצע על פי עקרונות תכנית מסע "שואה ותקומה- ממשבר לצמיחה" שהוכנו ע"י אגף של"ח וידיה"א. והתאם להוראות חוזר מנכ"ל ביטחון ובטיחות בטיולים ופעילויות חוץ בית ספריות במערכת החינוך (מצ"ב קישור) ובהתאם להנחיות חדר מצב.
2. המסע יופעל ע"י גופים שאושרו ע"י משרד החינוך.
3. תוכנית המסע תתבצע תוך שיתוף הנהלת ביה"ס, הצוות החינוכי, תלמידי השכבה והגוף המפעיל. החל משלב התכנון, וההכנות, לאורך המסע בשטח וכן בפעולות הסיכום והעיבוד.
4. המסע יתקיים במרחב הפתוח כדי לאפשר המחשה, התנסות וחוויה של התלמידים ויכול לפחות 2 קטעי הליכה במסלולים משמעותיים ומתאים לנושא המסע. לאורך המסע ייפגשו התלמידים עם אנשי עדות שורדי שואה ו/או ממקימי המדינה.
5. מומלץ לשלב פעילות התנדבות (שורדי שואה, אנשי תקומה, עמותות חסד) במהלך המסע ו/או כפעילות סיכום והמשך למסע.
6. המסע יוגש לאישור באמצעות מערכת מוקד של"ח (להגשת תכניות הטיולים הבית ספרית). את המסע והסיוע יאשרו: רפרנט/ית זיכרון השואה (פולין) וממונה של"ח במחוז.

6. מרכיבי חובה במסע:

1. ביקור במכון להנחלת זיכרון השואה ומשמעויותיה.
2. ביקור באתר/ יישוב/ מוסד/ מפעל שהוקם ע"י שורדי שואה או ששורדי שואה הצטרפו אליו, ו/או ביקור באתר הנוגע להעפלה, ו/או ביקור באתר שמביא לידי ביטוי את תרומתם של ניצולי השואה.
3. מסלול הליכה משמעותי הקשור לנושא: שואה, או למורשת קרב, או לתקומה.
4. ביקור באתר בו באים לידי ביטוי הישגי מדינת ישראל.

תבחינים להקצאת הסיוע בהיסעים לבית הספר:

1. בתי"ס שנרשמו להשתתף למסעות בפולין ויציאתם מעוכבת.
2. המסע נמשך 4 ימים לפחות (2 ימים בשטח ועוד שני ימים בביה"ס הכנות וסיכום).
3. בית הספר מתחייב לקיים מסע בהתאם לתוכנית המוצגת, הכללים וההנחיות שהובאו להלן.
4. מעורבות תלמידים ומועצת מסע מובילה ומשמעותית.
5. שילוב פעילות התנדבות או לחילופין פרויקט קהילתי במסע או המשך למסע.
6. תינתן עדיפות למסע המתקיים בלינת שטח.

בברכה

ד"ר אלי שיש

מנהל אגף של"ח וידיעת הארץ
ומטה המשלחות לזיכרון השואה